

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Évesz. évre: ... 6 korona.
Gyás. évre: ... 3 korona.

REKLÁMSZÖVEGÉK ÉRTÉKE:
szombaton és egyes rendkívül alkalmakkor.

A VÁROS

ZENESZERTŐSÉG:
Városi Zenevígjáték (városi).
Földszint 7. és 12. hűtendő
a kávéházok.

KISIRÁNYTAL:
Városi könyvtár-nyitási-
talas iróháza. (Az kávéházok
az előfizetési díjak és hirdetés-
tér.

KÖZIGAZGATÁSI, KOZMŰVELŐDESI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ AKOS.**

Kiadóműködés: **A VÁROSI KÖNYVTÁR-VALLALAT.**

Polgármesteri jelentés az 1906. évről.

Debreczen az. kir. város 1907 szeptember hónap 27-ikén tartott rendes közgyűléséhez.

(Folytatás.)

Baross	utcán	57-20	m ³
Magoss	"	20-25	"
Zápolya	"	10-04	"
Burgundia	"	48-18	"
Pacsirta	"	74-20	"
Bercsényi	"	47-70	"
Ótmalom	"	19-38	"
Színház udvarán	"	336-74	"
Baross	utcán	140-64	"
Monostor	"	70-70	"
Apaffy	"	156-16	"
Sámson	"	77-66	"
Virág	"	151-20	"
Móricz-telep	"	323-25	"

Összesen 5266-98 m³ területen.

Éktéglaburkotok készült és javítottak:

Csapó	utcán	46-97	m ³
Rákóczi	"	12-43	"
Leány	"	4-75	"
Szappanos	"	6-30	"
Csonka	"	26-11	"
Kölcsey	"	10-40	"
Péterfia	"	32-40	"
Eötvös	"	26-70	"
Nagy Sándor	"	5-25	"
Egyháztér	"	26-48	"
Darabos	"	9-44	"
Kasza	"	3-50	"
Bethlen	"	8-76	"
Honvéd	"	16-32	"
Reáliskola	"	2—	"
Hatvan	"	59-76	"
Jókai	"	44-90	"
Cserepes	"	26-20	"
Zúgó	"	18—	"
Zsák	"	46-66	"
Tizenháromv.	"	21-87	"
Csók	"	7-25	"
József kir. h.	"	21-60	"
Kápolnási	"	6—	"
Simonffy	"	33-60	"
Szív	"	28—	"
Arany János	"	18—	"
Török Bálint	"	71-45	"
Boldogfalvi	"	69-25	"

Erzsébet	utcán	71—	"
Kékes	"	86-55	"
Külsővásártér	"	63-52	"
Petőfi-tér	"	3—	"
Vágóhidnál	"	35-45	"
Bábaképzőnél	"	48-58	"
Vigkedv M. utcán	"	12—	"
Szent-Anna	"	4—	"
Barna	"	5-20	"
Zápolya	"	4-94	"
Burgundia	"	7-92	"
Pacsirta	"	25-52	"
Bercsényi	"	33-40	"
Ótmalom	"	5-10	"
Színház-udvar	"	240-67	"
Berek	utcán	21-54	"
Lorántffy	"	4-50	"
Kandia	"	16-65	"
Városház	"	21—	"
Hadházi	"	28—	"
Apaffy	"	34-50	"
Árpád-tér	"	30-20	"
Varga-utcán	"	17-40	"
Móricz-telep	"	17-50	"

Éktéglá összesen 1488-54 m³ területen.

Klinkertéglajárda új légléből:

Péterfia	utcán	148-80	m ³
Reáliskola	"	55-25	"
Hatvan	"	237-63	"
József kir. h.	"	96-28	"
Vörösmarty	"	20-70	"
Barna	"	20-88	"
Deák Ferenc	"	74-45	"
Szent-Anna	"	20-55	"
Virág	"	22-20	"
Móricz-telep	"	26-90	"

Új klingerjárda összesen 723-61 m³ területen.

Klingertéglajárda készült ócska légléből:

Péterfia	utcán	314-66	m ³
Egyháztér	"	50-69	"
Bethlen	"	13-40	"
Reáliskola	"	97-50	"
Hatvan	"	185-67	"
Csók	"	24—	"
József kir. h.	"	132-28	"
Barna	"	60—	"
Degenfeld-tér	"	30—	"

Szent-Anna	"	45—	"
Burgundia	"	42-50	"
Színház-udvar	"	23-30	"

Összesen 1019— m³ területen.

A *kövezetvám-alap* terhére épített utakhoz és burkolatfenntartáshoz felhasználottat 1906. évben 224 drb kockakő, 31,559 1/2 drb fejkő, 353 drb ötszögű szegélykő, 155 1/4 kbm. I-ső oszt. burkolatkő, 1608-35 kbm. 2-od oszt. kő, 600 kbm. tokaji kavics, 77 köbméter kötő kavicsként használt kőszuralék.

A város külterületén épült utakon:

Monostorpályi uton	6046-60	m ³
77. sz. törvényhatósági uton	912—	"
38. " kishegyési uton	3068—	"
Szoboszlói ut II.	"	...	12-74	"
Szoboszlói ut III.	"	...	1004-70	"
Ugyanott átjáró	32—	"
Ohati állomáshoz vezető uton	664—	"

Együtt 11,740-04 m³

Kőburkolat javítottatott kishegyési uton 1370-77 m³ Éktéglaburkolat újvárosi ut 3—4 km.-nél 1165-60 m³

A *külső utak* továbbépítéséhez és fenntartásához átvétetett az 1906. évi ut-alap terhére.

Kishegyési uton 410-05 m³ másodosztályú kő. Szoboszlói útagon 163-20 m³ Ohati hozzájáruló uton 283-20 m³ első oszt. "

A *dűlőut-alap* terhére átvétetett a nagyerdői, pallagpusztai és Dombos-tanyai hozzájáruló utak építéséhez 253-40 m³ 2-od oszt. kő.

*Alapzat*os kavicsos ut kavicsoltatott gőzhen-gerrel 1906-ban a külső utakon.

Hadházi ut 8-1 km. és 8-40 km. közt. valamint a 10 és 11 kilométer közt.

Újvárosi ut 1-376 — 2-20 km. és 4-50 — 5— km. közt.

Böszörményi ut 3— és 3-100 km. közt. Ferenc József-uton 1-412 — 1-710 km. közt.

Külső utak kavicsolásához felhasználottat 415 km. zuzott kavics és 100 kb. kötött kavics.

A város külterületén levő utakon új hid készült a 2-ik alföldi tranzversalis közút sorompón belül első részen a város fővezető árkan 3 méter nyílású, 10 méter hosszú állandó jellegű vasszerkezettel.

Ezenkívül a bökönyi, szoboszlói, böszörményi, diószegi, tiszafüredi ut 28 km.-nél és a 84. számú uton 1—1. összesen 5 beton cső átérész készült. Javítottatott 17 hid és átérész.

Külsőségi ut agyagolva lett a monostorpályi uton levő sorompón kívüli részen és a Várad-utcai temetőn kívül levő átkosföldi uton s a meg-levő sámsóni és diószegi agyagos utak.

A *törvényhatósági utak* hossza volt 1905 végén 727-344 km. Ezen utakból 1906. évben vámospécsi és szoboszlói ut főágának sorompón kívüli részéből a 2-ik alföldi tranzversalis utvonalan állami kezelésbe átvétetett 33-466 km. Maradt 1906. év végén törvényhatósági ut 693-871 km. Ez utakból ki van építve 26-086 km., kiépítetlen 667-792 km. Az összes utak hossza együtt 693-878 km.

Debreczen sz. kir. város kövezetvám költségelirányzata 1907. évre:

Tétel	Készpénz		6% adós-levélemben		Takarékpenz-tári könyvön		Együtt		Teljesítés		Együtt	Ellér.
	korona	Ellér.	korona	Ellér.	korona	Ellér.	korona	Ellér.	korona	Ellér.		
1 Maradvány	1,808										91,808	26
2 Kövezetvám	130,000	31									1,000	
											2,000	
											1,700	
											5,280	
											8,893	
											7,419	53
											6,666	66
											5,474	66
											200	—
											1,566	20
Együtt	131,808	31									131,808	31
											131,808	31
											—	—
											—	—

Levonva a bevételt Maradvány

Kiadás

Együtt

31

Bevétel

Együtt

31

A városi számadások állása.

A pénztárakat a városi tanács a törvényben és szabályzatban előírt módon megvizsgálta és a vizsgálatot a záradékkal ellátta. A vizsgálati jegyzőkönyvek szerint a pénztárakban példás rendet találtunk. A hitelek, előlegek el lettek számolva és örömmel jelenthetem, hogy e tekintetben a legnagyobb pontosságot és lelkiismereteséget tapasztaltam.

A fentebbi rovatokban kivonatosan bemutatom a házi- és alapítványi pénztárak 1906. évi bevételének és kiadásainak zárószámadását, továbbá a város faforgalmi, körkemencei üzemét, a ménes és tenyészgulya állását, az igás jószágok és lovak által elfogyasztott zab- és szénamennyiséget, a külön kezelésben álló nyomda és világitási vállalat üzemeredményét és egyáltalában mind azt, ami a város gazdasági háztartásával szoros összefüggésben van.

Általában mondhatom, hogy minden kedvező alkalmat felhasználtunk a közjöveldelmek fokozására és vezérelvünk volt a takarékoság, természetesen csak ott, ahol az nem történt a haladás rovására. A közjöveldelmek fokozását azonban a magam részéről a Hortobágy-pusztá okszerű kihasználásától várom. Ez a kérdés igen fontos és éppen azért óhajtható volna, ha az a város és jószágtartó közönség békés egyezésével oldatnék meg. A hasznosítás eszméjével az idevonatkozó közgyűlési megbízások szemeltartásával a városi tanács komolyan foglalkozik és a Hortobágy hasznosítására kiküldött bizottság is serényen keresi a megoldás módjait. Reményem, mert bízom a Tekintetes törvényhatósági bizottsági tagokban, hogy ezen, a város fejlődésére kiszámíthatatlan erkölcsi és anyagi hasznot hozó kérdésben a városi Tanácsot támogatni fogja. A mostani állapotok ugyanis sem a modern mezőgazdasági elveknek nem felelnek meg, de másrészt megkell gondolnunk, hogy a város napról-napra szaporodó és elkerülhetetlen kiadásait csak úgy ellensúlyozhatjuk, ha egymással kezét fogva, egymás véleményét és nézetét meghallgatva és megbecsülve a közjöveldelmek fokozására fektetjük minden tehetségünket. Haladásunkban nem állhatunk meg és a megkezdett uton előre kell törnünk, mert ezt kívánja városunk emelkedése és polgártársainak okos körültekintéssel megépített jóléte.

Debreczen sz. kir. város 1906. évi házipénztári zárószámadásának bevételi rovata.

Hátralék az 1905. évről	489,211 K 21 f.
1906. évi előírás	2,670,558 K 28 f.
Lerovás	6,633,477 K 96 f.

Debreczen sz. kir. város házipénztári zárószámadásának kiadási rovata 1906. évről.

Hátralék az 1905. évről	19,388 K 24 f.
1906. évi előírás	2,493,721 K 44 f.
Lerovás	2,479,802 K 92 f.

Debreczen sz. kir. város 1907. évi költség-előirányzatának összesítése az 1907. évi költségvetésben látható.

Debreczen sz. kir. város törzsménesbeli lovai 1906-ban.

A lovaknak				
k o r a	i v a r a			Összesen
	kanca	mén	herél	
1883-tól 1902-ig bezárólag öreg számba...	47	31	31	109
4-ed fű 1903. évi ellés ...	14	13	7	34
3-ad " 1904. " " ...	6	13	—	19
Tavalyi 1905. " " ...	25	8	—	33
Leválasztott 1906. évi ellés	12	22	—	34
Összesen				229

Zab bevétel volt 1906-ban ... 1824 mm.

Zab kiadás " " ... 1634 mm.

Maradvány 190 mm.

Kimutatás Debreczen sz. kir. város törzsgulyájáról 1906. évben:

A szarvasmarhának				
k o r a	i v a r a			Összesen
	tehén és ősz	bika	tinó	
1892-től 1903-ig bezárólag öreg számba...	37	5	12	54
4-ed fű 1903. évi ellés ...	11	8	6	25
3-ad " 1904. " " ...	12	13	11	36
Tavalyi 1905. " " ...	11	10	10	31
Leválasztott 1906. évi ellés	14	17	—	31
Összesen				177

Széna bevétel volt 1906-ban 12,356 mm. és 59 kgr.

Széna kiadás " " 5,141 " " 75 "

Maradvány 7,215 mm. és 34 kgr.

A világitási vállalat.

Az 1906. évben a légszesztermelés 1787,470 köbméter volt. Az előállítási költségek a következő kimutatásban vannak csoportosítva:

Kiadás:

Fuvartartás	4,230-29 K	1.50%
Gyárfentartás	24,317-74	8.30%
Utcalámpák fentartása	12,942-49	4.40%
Tisztviselők fizetése	14,960—	5.—%
Üzleti költségek	10,186-76	3.45%
Kamatok	4,908-18	1.65%
Engedmények nagyfogyasztóknak	3,788-56	1.30%
Behajthatatlan követelések	561-50	0.20%
Munkabérek a gyártásnál	13,034-77	4.50%
Köszén	174,112-42	58.60%
Pírszén a kemencék fűtéséhez	32,589—	11.10%

Összesen 295,631-71 K 100%.

1 köbméterre 16-607 fillér.

Bevétel:

Pírszéből	93,749 22 K 31 60/100
Kátrányból	15,443 89 „ 5 25/100

Összesen 109,193 11 K 36 85/100.

1 köbméterre 6103 fillér.

Egy köbméter légszesz³ előállítás költsége: 10 504 fillér.

A légszesz fogyasztás az utcai világításnál, a városi épületeknél, a motoroknál, a fűtésnél, a kulturális közintézeteknél, a színháznál, az államvasutatknál, a dohánygyárnál, magánfogyasztóknál, a világítási vállalatnál és a veszteség rovatnál 1787 470 köbmétert tett ki. Az utcai világításnál a legnagyobb fogyasztás volt január és legkisebb június hónapban; amott 45,237 kbm., emitt 14,621 kbm. Legnagyobb fogyasztás volt a magánosoknál 802,661 kbm.; utána jött az utcai világítás 345,223 kbm., azután a fűtés 108,061 kbm., az államvasutak 100,699 kbm.; legkisebb fogyasztó volt a m. kir. állami dohánygyár 36,773 köbméterrel.

Érdekesnek tartom megjegyezni, hogy míg 1864-ben a gázyár 180,000 kbm. gázt termelt, 1906-ban a termelés 1.787,420 köbmétert tett ki; az utcavezetékek köbtartalma 305 m³, hossza pedig 51,170 méter. (Folyt. köv.)

A gazdasági munkásházak.

A törvényhozás a gazdasági munkásházak építésének előmozdítása végett, az 1907. évi 46. törvényekben állami támogatást biztosított az ily munkásházak építésére vállalkozó törvényhatóságoknak, községeknek és más jogi személyeknek, nevezetesen fólhatalmazta a földmivélsügyi minisztert, hogy gazdasági munkásházak építése esetén az államkincstár költségére díjtalanul eszközölhesse a szükséges fölméréseket, elkészíthetesse a fölszítási vázlatokat, terveket, szerződéseket és egyéb okmányok terveit, továbbá kötelezettséget vállalhasson a törvényhatóságok és községek irányában a munkások helyét és javára a vételár, vagy a kölcsön után járó évi tőke és kamattörlesztési részletek meghatározott hányadának 100 félévén át, illetőleg az évi bérösszeg meghatározott hányadának 30 éven át való fizetésére. A népjóléti szolgálat törvény ez évi augusztusban életbe lépett s a földmivélsügyi miniszter most küldte meg a törvényhatóságoknak a törvény végrehajtása dolgában kiadott rendeletét, mely részletesen szabályozza a törvényben biztosított állami kedvezmények kieszközölésénél való eljárás. A miniszter kísérő leiratában utasítja a törvényhatóságokat, hogy miután az új törvénynek minél szélesebb körben való megismerése nagyon kívánatos, küldjék meg a törvényt és a végrehajtásáról szóló rendeletét a vezetőség alatt álló elsőfokú hatóságoknak is.

A végrehajtásról szóló rendelet szerint abban az esetben, ha valamely törvényhatóság, vagy község, állami támogatással gazdasági munkásházakat akar létesíteni, a törvényhatóság első tisztviselőjének a földmivélsügyi miniszter megbízottjának kiküldését kell kérni, avégből, hogy ez a szükséges tájékoztatókat és utbaigazításokat megadja. A miniszter azután a kiküldött által beszerzett adatok alapján határoz arról, hogy hajlandó-e a tervezett munkásházépítést állami támogatásban részesíteni s ehathatásáról a törvényhatóság első tisztviselőjét értesíteni. Ily módon a törvényhatóság, vagy község az állami támogatás föltételei felől tájékozódást szereverzen, a törvényhatósági bizottság, vagy a községi képviselőtestület az építéshez szükséges ingatlanok tételéről, eladásáról, vagy kölcsön felvételéről határoz és azt jogerőre emelkedés után a földmivélsügyi miniszterhez fölterjeszti. A fölterjesztésben elő kell adni, hogy milyen támogatást kérnek és ki kell mutatni, hogy azok föltételek, amelyekhez a törvény az állami támogatást köti, megvannak, nevezetesen, hogy a kijelölt hely gazdasági munká-

házak építésére alkalmas; az építéshez kizárólag hazai anyagokat használnak; hogy az építkezésnél nem az üzérkedés, hanem csak a közérdek irányadó; a föltételek a munkásokra nézve kedvezők; a munkásoknak váltói kötelezettséget vagy egyetemleges kötelezettséget nem kell vállalniok; a törlesztés 100 félévénél nem hosszabb, de a tartozás a megállapított idő előtti is bármikor, bármily részletben, minden kilőtt díjfértés nélkül bármikor visszafizethető; s hogy a bérbeadott munkásházakra nézve a tulajdonjogot az évi bérösszegnek legalább harminc éven át való fizetése által megszerozhetik és a bérviszonyt a munkás özvegye és leszármazói az eredeti föltételek mellett fóltarthatják; hogy legalább tíz munkásház építéséről van szó; hogy az érdekelt gazdasági munkások magyar állampolgárok.

Ha ezek a föltételek igazolva vannak, a földmivélsügyi miniszter azok alapján dönt az állami támogatás megadása: ez annak mértéke felől, esetleg megbízottját újabb szemlére utasítja. Oly munkásházak, melyekben több családnak kellene lakni állami támogatásban nem részesíthetők. Azt, hogy azok a munkások, akik részére a törvényhatóság vagy község munkásházakat akar építtetni, mily föltételek igazoljanak, a törvényhatóságok és községek maguk állapítják meg. Ha a gazdasági munkások közvetlenül fordulnak a földmivélsügyi miniszterhez állami támogatásért, a miniszter kérésüket a törvényhatósághoz küldi tárgyalás végett és ha sem a törvényhatóság, sem a község nem hajlandók a munkásházak építése végett az eljárást megindítani, az erre vonatkozó közgyűlési és képviselőtestületi határozat vétel után a munkások a földmivélsügyi minisztertől megbízottjának kiküldését kérhetik s há a kiküldött a tervezett munkásházak támogatását szükségesnek látja s az állami támogatás föltételei nyilvánvalóan megvannak a miniszter a törvényhatóságot, illetőleg a községet a munkásházak létesítésére fölszítja. Ha azután a törvényhatóság és község a miniszter fölszólításának megfelelni nem hajlandók: akkor a miniszter a törvényben megállapított állami kedvezményeket a munkásházak létesítésére hajlandó más jogi személyeknek államségítséget íránt való kérésének megfólalásánál ugyanazok a szabályok irányadóak, mint a törvényhatóság vagy község hasonló kérésének tárgyalásánál.

Az 1901-től állami támogatással létesített munkásházak fölemelt ideiglenes adómentességéért a kérés a pénzügyigazgatóságához 1908 augusztus 20-ig kell beadni. Ellenben az ugyan állami támogatással építendő házakra az ideiglenes adómentességért az építés befejezésétől hat hét alatt, de mindenesetre a használatba vétel előtt kell folyamodni. A munkásházak építésénél fólhasználandó építési anyagokra a törvény által az államvasutakon biztosított szállítási kedvezményekben a végrehajtási rendelet szerint, a kőanyag, vályog, kavics, homok, téglá, mész, cement, gipsz, vasszerkezetek, építfa, deszka, léc, íveg, fedőanyag, vízvezeteki és egyéb csövek fognak részesülni. A kedvezésért legalább is négy héttel a szállítási megkezdése előtt a földmivélsügyi miniszter után a kereskedelemügyi miniszterhez kell folyamodni. A gazdasági munkásházak létesítése céljából ingatlanok szerzése, kölcsönök felvételére vonatkozó jogügyletek, a kölcsönök bekebelezésére és kitérítésére, a tulajdonjog bekebelezésére vonatkozó beadványok és azok fölméletei (beéltetve a teletkönyvi kivonatokat is) bélyeg- és illetékmentesek, ugyszintén a törvényhatóság, vagy község és a gazdasági munkás között létrejött jogügyletek is, vagyis a törvényhozás a gazdasági munkásházak építéséből eredő összes beadványokra s okiratokra teljes bélyeg- és illetékmenteséget adott. Az ideiglenes adómenteséget a törvény a munkásházakra 20 évre emelte föl, mely idő alatt a munkásházak után törvényhat. és közs. adót sem kell fizetni.

Városi közgyűlés.

— Október 24. —

Délután három óraker nyitotta meg Wesley Zoltán főispán a közgyűlést. Bejelentette, hogy a mai közgyűlés megtartását még a szeptemberi közgyűlés határozta el.

A közgyűlés első tárgya az Ispótlályi telkek felett megtartott árverés eredményéről való beszámoló volt, amit Vecsey Imre főjegyző terjesztett elő. A közgyűlés tudomásul vette az előterjesztést.

Ezután a névszerinti szavazást ejtették meg első ízben, hogy a város megveszi a Szathmári örökösök József kir. herceg-utcai 46. a, Diószeghi János és neje Késes-utca 70. és özv. Cseglédy Józsefnének Csegléd-utca 11. sz. alatti házas telkeit, amelyekre utcanyitás és városrendezés szempontjából szükség van. A vételt a közgyűlés elhatározta.

A múlt évi zárszámadás.

Áttérve az 1906. évi zárszámadás tárgyalására, Vecsey Imre előadó javasolta, hogy a városi házipénztár és az általa kezelt alapoknak, a világitási- és könyvnyomda-vállalatoknak 1906. évi zárszámadását fogadják el általánosságban. A közgyűlés általánosságban, minden hozzászólás nélkül elfogadta a zárszámadást.

A világitási vállalat üzleti nyereségéből jutalékra 15,862. a házipénztárnak 40,000. a tartalék alapra 5000. az értékesítőkneké alapra 97,000 koronát javasol a tanács megszavaztatni. A javaslatot hozzászólás nélkül elfogadták, úgy szintén a nyomda-vállalat zárszámadását és a felügyelő-bizottságnak a tiszta 31,000 korona nyereség felosztására vonatkozó javaslatát is.

Ezután rátértek a házipénztár és az általa kezelt alapok múlt évi zárszámadásának tárgyalására. A felügyelő-bizottság javaslatait fogadták el.

Mikor zárják le a városi pénztárt?

Nagyobb vita kerekedett azon indítvány felett, hogy a városi pénztárt december 31-én oklevéllel lezárják. A tanács javasolja, hogy csak anynyiban zárják le 31-én a pénztárt, amennyiben lehetséges. Ezzel szemben a felügyelő-bizottság fentartja indítványát, hogy december 31-én lezárják a város pénztárát.

Márton Imre ragaszkodik a felügyelő-bizottság javaslatahoz.

Magoss György dr. tiszti főügyész ragaszkodik a tanács indítványához. Felhozta, hogy a város sok bérlője nem fizet pontosan 31-én, hanem a következő évnegyedben fizetnek nagyrészt.

Márton Imre fentartja a felügyelő bizottság javaslatát.

Kövendi Domokos csatlakozik a főügyész indítványához, lehetetlennek tartja a számadás lezárását december 31-én.

Király Gyula tanácsnok is e mellett érvel.

Weszprémy Zoltán főispán felhozta, hogy a vármegyénél sem zárják le a számadásokat év végén, hanem némi haladékokat adnak a számvéveségnek.

Komlóssy Arthur és Balkányi Miklós dr. a tanács javaslata mellett foglalnak állást.

Tudós János dr. közvetítő indítványt tesz, nevezetesen, hogy a pénztár és az évi pénztári kezelés minden december 31-én, az évi zárszámadás pedig az év végén lezárandók legyenek.

Márton Imre azt javasolja, hogy az évi számadás december 31-én való lezárhatása végett a pénztár is december 31-én zárandó le.

Kardos László előadja, hogy a felügyelő-bizottság javaslatát el lehet fogadni, de ajánlja, hogy az 1907. évről még adjanak 15 napi haladékokat a számvéveségnek.

Ifj. Schwarcz Vilmos pártolja a felügyelő bizottság indítványát, amelyet olyanképpen módosít, hogy mondja ki a közgyűlés, miszerint a házipénztár pénztárát dec. 31-én zárják le.

A közgyűlés egyhangulag elfogadja ifj. Schwarcz Vilmos indítványát.

Vecsey Imre előadó ezután a felügyelő bizottság több módosító indítványát terjeszti elő.

Fentartják a forgótőkét.

Nagyobb vitára adott alkalmat a felügyelő bizottság azon javaslata, hogy a gazdasági forgótőkét töröljék el.

A tanács fentartandónak ajánlja a gazdasági forgó tőkét, mivel ez által elejét lehet venni annak, hogy egyes tisztviselők nagyobb pénzkezeléssel legyenek megterhelve.

Márton Imre amellett foglal állást, hogy a gazdasági forgó tőkét töröljék el, mivel ebben semmi rációt nem lát.

Vecsey Imre főjegyző védelmezi a tanács álláspontját. Előadja, hogy a pénzkezelés könnyítésére és az esetleges időközi pénzszükségletek fedezésére szolgál a forgó tőke intézménye.

Ha ehelyett valami helyesebb rendszert ajánl valaki, a tanács hajlandó elfogadni. Előadja a tanács javaslatát, mely szerint a forgó tőkét fen kell tartani.

Juhász Ignác szerint a forgó tőke csak fikció, el kell törölni azt.

Vecsey Imre magyarázza mire való a forgó tőke. Nevezetesen a közgyűlés felhatalmazta a tanácsot, hogy a forgó tőke összegéig, jelenleg 50 ezer korona erejéig hitelt nyithasson a tisztviselőinek.

Márton Imre közvetítő indítványt tesz, mely szerint mondja ki a közgyűlés, hogy a gazdasági forgó tőkét, mint alapítványt megszüntetik, de mint könyvelési címet megtartják.

A közgyűlés Márton Imre indítványát elfogadja.

Vecsey előadó ezután a zárszámadás többi tételeit olvassa, melyeket a közgyűlés egyhangulag elfogad.

Eddig az alapítványi tőkéket külön-külön kezelték. Márton Imre az alapítványi tőkék együttes kezelését javasolja, mert így külön gyűmölcsöztetve az egyik 6. a másik 5. a harmadik 4 százalékot jövedelmez.

A közgyűlés elfogadta az indítványt.

Majd Juhász Ignác indítványára a zárszámadást részleteiben is elfogadta a közgyűlés.

A közgyűlés a zárszámadásra vonatkozó mérlegel is elfogadja és a felmentést megadja.

Vecsey Imre előadja, hogy a szervezeti szabályrendeletet nem lehetett még elkészíteni és javasolja, hogy a szabályrendelet tárgyalását ve-

gyék le napirendről. A közgyűlés hozzájárul a javaslatához.

Ezután előterjeszté az 1908. évi költségvetést és kéri, hogy a közgyűlés általánosságban fogadja el.

Debreczen város fejlődéséről.

A részletes vita előtt Freund Jenő dr. szólalt fel. Sajnálattal tapasztalja, hogy a 3 és fél milliósi költségvetés dacára sincs egészséges városi politika. Nem lát semmi törekvést arra, hogy Debreczen más nagy vidéki városok példája szerint fejleszteni, szépíteni, modernné tenni akarnák.

Hivatkozik Szeged, Kecskemét, Nagyvárád példájára, mely városok óriási léptekkel haladnak előre s Debreczen még mindig ott tart, hogy még mindig oly mult századbeli közlekedési eszköze van, mint a kisvasut, mely a különböző városokból kislejtezett kocsijával benyitítja le a forgalmat, de azt is minden menetrend betartása nélkül, felháborító mellőzésével a város közönsége érdekeinek. Utal továbbá más hiányokra is, melyeknek megszüntetését kívánja.

Kovács József polgármester reflektál Freund Jenő felszólalására. Csodálkozik, hogy a felszólaló programot kér a várostól éppen most, mikor annyi nagyfotosságú és jelentőségű terv megvalósításán dolgozik a város, mint a villamos világítás, a csatornázás, vízvezeték stb. ügyek. Azt hiszi, hogy ezeknél szebb programot előterjeszteni nem lehet. (Helyeslés.) A kisvasutra vonatkozólag igazat ad Freund dr.-nak, de kijelenti, hogy a tanács igyekezni fog az anomáliák megszüntetésére.

A közgyűlés helyesléssel vette tudomásul a polgármester választát, ami után áttértek a költségvetés részletes tárgyalására.

Egy kis vita kerekedett a városi jéggyár költségvetési tételénél, ahol Vecsey előadó felolvassa a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát a városi jéggyár helytelen vezetésének szanálására vonatkozólag.

Szentesi János kijelenti, hogy a jéggyár, amennyiben lehet, kielégíteni igyekszik a közönség kívánalmait.

Freund Jenő dr. fentartja, hogy a jéggyár ellen jogosak a panaszok.

A színház.

A költségvetés további tárgyalása során Révi Nándor dr. az iránt szólal fel, hogy a városnak nincs semmi oka ma már arra, hogy a színház fenntartásához oly jelentékeny szubvencióval hozzájáruljon. Javasolja, hogy amit lehet, töröljenek ez összegből, de ennek ellenében emeljék fel a jegyek árát úgy, hogy az igazgató anyagilag megse szűnve legyen megrövidülést, de a város költségvetése is megszabaduljon e jelentékeny terhertől.

Oláh Károly szívesen hozzájárul a felvetett tervhez, de kijeleni, hogy amíg a jelenlegi igazgatóval kötött szerződés fennáll, addig nem lehet szó erről. Majd, ha lejár a szerződés, akkor lehet

lépéseket tenni, aminthogy a tanácsnak szándékában is van, a tekintetben, hogy a szubvenció terhétől részben vagy egészben megszabaduljon a város.

Komlóssy Arthur szerint a kérdés sokkal közelebb van a megvalósuláshoz, mintsem gondolnánk, mivel a mostani igazgatónak a szinügyi bizottság fölmondta a bérletet, de a városi tanács ellenkező határozatot hozott s így valószínű felebbezés folytán a közgyűlés elé kerül az ügy s azon esetben, ha a közgyűlés fölmondja bérletet, alkalma lesz a városnak új szerződést csinálni.

Oláh Károly kijelenti, hogy ez a kérdés nem tartozik most a közgyűlés elé.

A gázgyár.

A költségvetésnek a gázgyárra vonatkozó tételénél Debreczeni Jenő gázgyári igazgató az iránt szólal fel, hogy a gázgyár terhére megállapított 40 ezer korona újabb jövedelmet töröljék.

Márton Imre azt látja, hogy a gázgyár, melyet biztos kézzel vezet az igazgató, már megbírja ezt a költséget.

A közgyűlés elfogadja a költségvetés 40 ezer koronás tételét, mellyel a gázgyarat terhelik meg.

Ezután röviden letárgyalták a költségvetés többi tételeit.

18 százalék pótdátó.

Vecsey Imre előadó előterjeszti a községi pótdátóra megállapított százalékot, melyet a tanács és a felügyelő bizottság 20 százalékban, a jog- és pénzügyi bizottság 13 százalékban ajánl megállapítani.

Márton Imre kijelenti, hogy számot vet azzal a szükséggel, amelyben a polgárság szenved. De kijelenti, hogy kevesebb pótdátót nem lehet előirányozni, mint amennyi valóban szükséges. Így is apadás van a pótdátóban, tavaly 21 volt és most 18 százalékot javasol.

Komlóssy Arthur nem fogadja el a 18 százalékot, kijelenti, ha lejjebb akarják szállítani a pótdátót, hasznosítsák a Hortobágyot. 15 százalékot ajánl.

Majd Márton Imre, Stégmüller Árpád és Juhasz Ignác hozzászólásai után a közgyűlés elhatározza, hogy a pótdátót 18 százalékban állapítja meg az 1908. évre.

A közgyűlés vége.

Ezek után a tárgysorozatot következő pontjaira tért át a megessapant közgyűlés.

Tóth Emil dr. előadja, hogy Gyöngyösi Viktor színházi festő s társai és Ernst Károly iparvasuti mozdonyvezető folyamondtak, hogy vegyék fel őket a városi nyugdíjintézet kötelékébe. A közgyűlés teljesítette a kérelmet.

Néhány nyugdíjzattatási és segélyadási kérvény elintézése után, Weszprémy Zoltán elnöklő főispán bezárta a közgyűlést.

Csak egy szál virágot.

— A tüdőbetegek érdekében. —

Népünket a kivándorlás és a tüdővész pusztítja...

Amazok javarészből elvesznek a hazára, az idegenből nem térnek vissza, emezek pedig fáradtan járnak a halál útján és legtöbbször közülök virágjukban, éltek legszebb szakában hervadnak el és omlanak össze. És a tüdővész nemcsak azokat fekteti sírba, akik e bajban szenvednek, hanem átöröklődik nemzedékről-nemzedékre, úgy, hogy egész családok pusztulnak el menthetlenül.

Az emberszeretet jegyében megszületett József főherceg szanatórium-egyesület az emberiség legszerencsétlenebbjeit, a tüdőbetegeket akarja megmenteni az életnek, a társadalomnak, a munkának, a családnak és a magyar hazának. Népszanatóriumát, melyet az ország jószívu közönségének filléréiből épített, már megnyitotta. Amde nagy munkájához még nincs meg a kellő anyagi ereje. Az emberszeretet békés gyulai hajlékába nem fér el a sok szerencsétlen, szegénysorsu tüdőbeteg. Emberszerető munkáját tehát folytatni, fejleszteni kívánja az egyesület és éppen azért nem szűnik meg kérni a nagyközönséget, hogy támogassa a megkezdett művet, hogy minél több mentővára épüljön fel a boldogtalannak.

Bübbájós keleti mesében olvasom, hogy a Mindenható a teremtés napjaiban sokáig habozott, hogy hova helyezze a szeretet, részvét és könyörület virágát...

Isteni szemével végigtekintett a paradicsom ezerszínű virágkelyhein... és tovább ment... Az esthajnali csillag esengve kérte ragyogó keblére a hármias virágot; a nap bánatában sötét felhő köpenyt terített magára; a fülemile dala nem csendült meg az napon és a hímcs pillangó kedvetlenül vont össze csillogó szárnyait...

Az Eufrát nefejelettsel borított partján ült az első emberpár. A világ első és legszebb asszonya átkarolva bámulta az Embert, ki most ébredt a semmiségből... Éva aranyzóke selymes haja ráborult az első ember sötét fűrtjeire. Nem szóltak, nem suttoztak a szerelem édes bus nyelvében, hanem hallgattak, mert szerettek...

Isten látva eme főnséges képet, megnyitotta szívét és a felkelő nap első sugárainál a hármias virágnak: a szeretet, részvét és könyörületnek magvát beleültette az első emberpár szívébe...

És azóta évezredek multtak el... Világok alakultak át másvilágokká; a népek milliói változtak életre-halálra; megifjodott erőben, szellemben a megvénhedt, sok küzdelmet látott föld; vonaglott, majd győzött a Szent Igazság, aszerint, amint jók, vagy rosszak voltak az emberek, minden megváltozott, csak egy virág maradt érintetlenül, egy szent érzés maradt tisztán és üdén az évezredek viharaiiban, a szeretet által megszentelt részvét és könyörület virága...

Az emberi lélek azóta kincs gyanánt őrzi a szeretetet, ezt a jó Isten szíve közepéből kapott virágot... Ez az édes, kimondhatatlanul boldog érzés hű maradt az emberhez az idők folyamán.

A világ nagy és megnevezhellen bünei felett már régen suhogott volna az Isten ostora és talán a föld is megnyílt volna alattunk a bűnök terhe alatt, ha a könyörülő szeretet nem ellensúlyozza a népek nagy lévedéseit. A szeretet mentette meg a világot és éppen azért rendületlen konfessziója hitelmek, hogy míg e hármias erény gyökerének egyetlen szála meg lesz az emberi szívben, nem lesz sötét a földi élet sohasem.

Ezen szeretet nevében fordulunk városunk minden embereséges munkában részvevő közönségének szívéhez a közelgő halottak napja alkalmából... Abból a virágosokorból, melyet elhalt szeretteitek sírjára tesztek, juttassanak egy szálat a tüdőbetegeknek... A fillérek megnövedkednek és az emberiség eme legnagyobb réme, mely legutóbb a színmagyar vidék halálos ellensége, — rettelten utjában meggyöngül...

Morituri vos salutant! A halál útján járó szerencsétlen tüdőbetegek kérnek benneteket e csekély áldozatra. Ne engedjétek őket elveszni, hanem a megemlékezés ünnepén, midőn virágot viztek a néma köztársaság csöndes lakóinak, adakozzatok néhány fillért azoknak is, kiket az egyesített emberszeretet még megmenthet az életnek és hazának...

Csak néhány fillért... Csak egy szál virágot!

Morituri vos salutant!

Koncz Ákos.

Hírek.

— Gyümölcs-kiállítás. A debreczeni gazdasági egyesület hivatalos helyiségében (Piac-u. 61. sz. Fischer ház felemelt) alma-kiállítás látható beletéti-díj nélkül reggel 9—12. és délután 3—5 óra közt. A kiállítás célja, hogy Debreczen közönsége a nagyban való termesztés végett a különböző almafajokat megismerje. Ezen csekénységi fajokból oltványok is szerezhetők be. Felhívjuk érdeklődő közönségünket ezen kiállítás megtekintésére.

14.862. Debreczen szab. kir. város Tanácsától.
1907.

Hirdetés.

A Pac- és Haláp erdősegeken gyakorolható makkoltatás tárgyában.

A város tulajdonát képező Pac- és Haláp erdősegeken termelt makknak értékesítés rendeltetvén el, értesítjük a jószágtartó gazdaközönséget, hogy sertéseit és juhait, — két darab juhot és két darab icedi malacot véve egy számos darabnak — darabonként egy korona makkoltatási díjnak előleges lefizetése mellett, ezen erdősegeket behajthatja és ott az előírt feltételek mellett 1908. évi március hó első napjáig járathatja.

Jelentkezni lehet a mezőrendőr kapitányságnál, ahol a makkoltatási díj befizetendő.

Figyelemztetnek az illető kasszálo birtokosok, hogy a díjakat úgy sertéseik, mint juhaik után ők is kötelesek megfizetni, különben, ha jószágaik kasszálojuk területén kívül találhatnák, mezőrendőri kihágás miatt felelősségre vonatni és büntetetté fognak.

Kelt Debreczen szab. kir. város Tanácsánál 1907. évi október hó 14. napján tartott üléséből.

Városi Tanács.

15,012
1907. sz.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a debreczeni 5016. sz. tjkvben A/1 rsz. 2518 hrsz. alatt felvett Tizenháromváros-utcai 18. sorsz. házastelek a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek 231/12,735—1905. bkgy. sz. s a m. kir. belügyminiszter által 122,891/II—b.—1905. sz. alatt jóváhagyott határozata alapján nyilvános árverésen eladtni fog; 2. ugyan-csak Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező a debreczeni 9216. sz. tjkvben A+198, 199, 200. sorsz. s 5652/6—1/a, 5652/a—2 s 5652/a—1 hrsz. alatt foglalt 575 □-öl területű ingatlan (Homokkert) a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek 301/15,738—1905 bkgy. sz. s a m. kir. belügyminiszter ut által 4474/II—b. 1906. sz. alatt jóváhagyott határozat alapján f. 1907. évi november 5-én délelőtt 9 órakor a városháza nagy tanácstermében tartandó nyilvános árverésen el fog adatni. Az árverési feltételek a számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1907 október 17.

A városi Tanács.

15,443.
1907. sz.

Árverési hirdetés.

A városi Tanács a város tulajdonát képező ugy-nevezett Hatvan-utcai tilalmast, mely 103 hold 1555 négyszög öl területű föld az 1908. évi október 1-től 1014 október 1-ig terjedő hat évre; továbbá a

Rickl Gizella-féle 11 hold 496 négyszög öl majorsági föld; Szikszai-féle 1 hold 1499 négyszög öl és a Vásári-féle 2 hold 478 négyszög öl területű majorsági földeket 1908. évi október hó 1-től 1911 október hó 1-ig terjedő 3 évre; a

Bika-, Koncz- és Farkas-féle házak utáni együtt 35 hold 800 négyszög öl földet 1908. évi október 1-től 1911 okt. 1-ig terjedő 3 évre;

a Komlóskerti 26 nyilas és 4 négyszög öl földet és az ehcz csatolt, régen szovátli útrészit képezett 1 hold 1017 négyszög ölnyi földterületet 1908 október 1-től 1914. évi október 1-ig terjedő hat évre nyilvános árverésen haszonbérbe fogja kiadni.

Az árverés f. 1907. évi november hó 5-én d. e. 9 $\frac{1}{2}$ órakor a városháza nagy tanácstermében tartatik meg.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1907 október hó 17-én.

A városi Tanács.

15,135.
1907.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező ugy-nevezett Tóth házutáni 200 négysz. öl területű kert, továbbá a Komlóskerti 1 nyilas 1020 négysz. öl területű, a városi szegényházzal szemben fekvő Tócsó-kert melletti 44 hold; a Baranyi-féle házutáni 22 hold 864 négysz. öl területű onódói; a Hegedüs-féle 2 hold 1545 négysz. öl majorsági; az ugynevezett

Posta-féle 35 hold; a város és a Hatvan-utcai temető közti 2 hold 1190 négysz. öl területű továbbá a Gilányi laktanya nyugati oldala és a Boldogfalvai kert között fekvő 5 hold és végre a Simonffy-utcai 1. sz. bérház-utáni 7 hold 489 négysz. öl területű Onódói, Debreczen város tulajdonát képező földek a városháza nagy tanácstermében f. 1907. évi november hó 5-én megtartandó nyilvános árverésen a legtöbb bérösszeget ígérőnek haszonbérbe adtnak.

Árverelni szándékozők által az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1907 október hó 17.

A városi Tanács.

15,450.
1907. sz.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhirre teszi, hogy a város tulajdonát képező: 1. u. n. Tóth-ház utáni 19 hold 1310 □-öl onódói föld; 2. A szikgyakori 388 hold föld a Csukás csap-székkal együtt az 1907 november hó 5-ének d. e. 9 órájára kitűzött s a városház nagytanácstermében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbeadni fognak. Az árverési feltételek a számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1907 október hó 22-én.

A városi tanács.

14,378.
1907. sz.

Árverési hirdetés.

A városi Tanács a Debreczen sz. kir. városi nyugdíj-alap tulajdonát képező, a debreczeni 8088. sz. tjkvben A + 3—10. sorszám alatt foglalt Fried Lajos-féle 76 h. 1098 □-öl területű új osztású földet 1908 október 1-től 1911. évi október 1-éig terjedő három évre a 13,667—1907. számú tanácsi határozat alapján, 1907. évi november 5-ik napján a városháza nagytanácstermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fogja kiadni.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1907 október hó 22-én.

A városi tanács.

15,014.
1907.

Árverési hirdetés.

A városi Tanács a Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Morgó-u. 7. és Könyök-u. 10 sorsz. 46—30 négyszög öl területű telket, a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek kormányhatóságilag jóváhagyott 174/9188—1907. sz. határozata alapján nyilvános árverésen eladni fogja.

Az árverés 1907 november hó 5-ik napján d. e. 9 $\frac{1}{2}$ órakor a városháza nagy tanácstermében fog megtartatni.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1907 október hó 17.

A városi Tanács.